

Лекція промисловість світу і України

Легка промисловість є однією з найважливіших серед галузей виробництва непродовольчих товарів. Продукція легкої промисловості йде на задоволення потреб населення, забезпечуючи його тканинами, одягом, взуттям та іншими предметами споживання, а також використовується в інших галузях промисловості. Найбільш тісні зв'язки вона має із сільським господарством і хімічною промисловістю – основними постачальниками сировини для галузі, а також машинобудуванням.

ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

ВИРОБНИЦТВО ГОТОВОГО ОДЯГУ ТА ХУТРА

- швейна промисловість
- хутряна промисловість

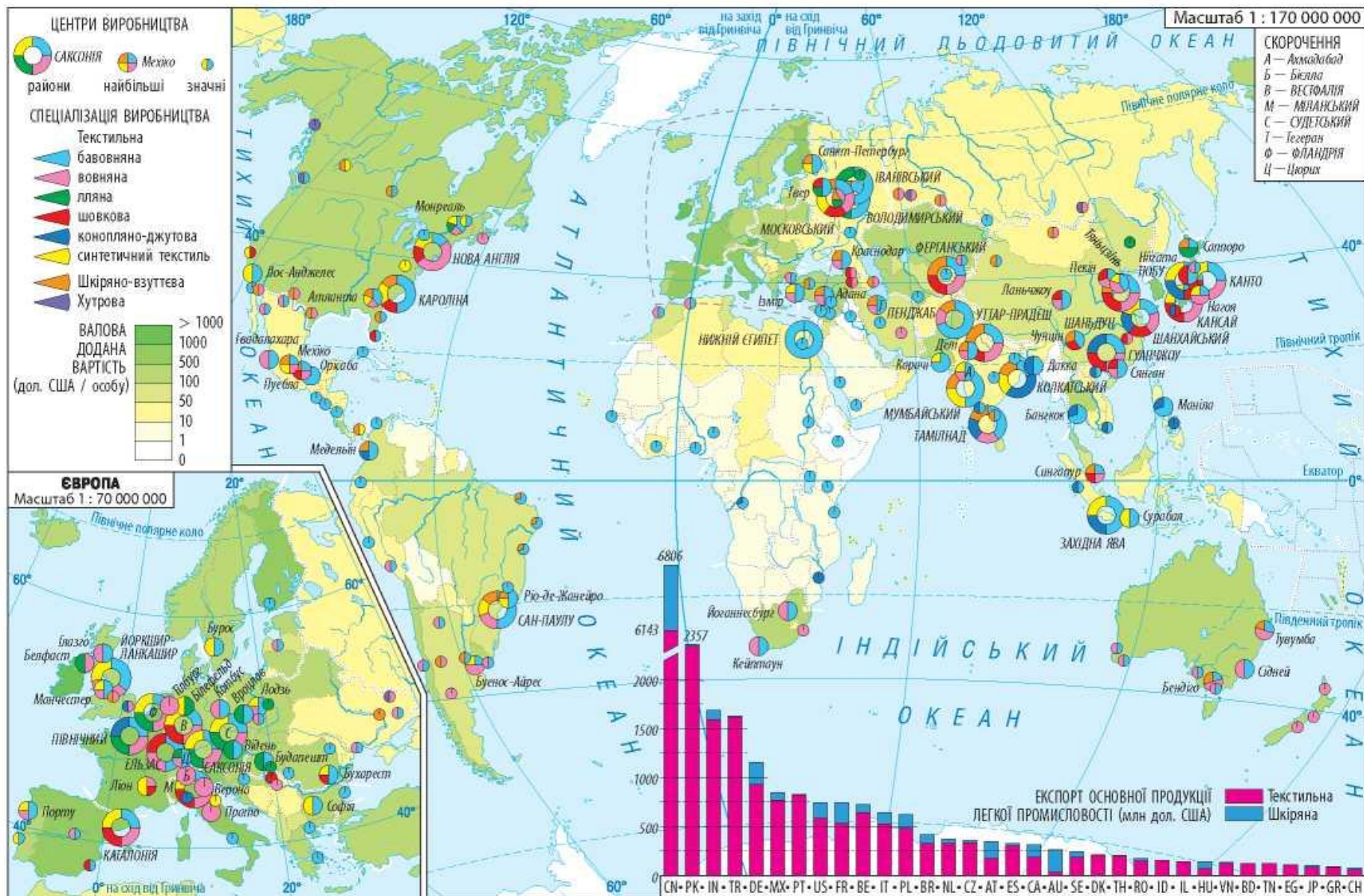
ТЕКСТИЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

- первинна обробка текстильної сировини
- шовкомотальне виробництво
- бавовняне виробництво
- лляне виробництво
- вовняне виробництво
- шовкове виробництво
- виробництво нетканих матеріалів
- виробництво текстильної галантереї
- трикотажна промисловість

ВИРОБНИЦТВО ШКІРИ, ГАЛАНТЕРЕЙНИХ ВИРОБІВ ЗІ ШКІРИ ТА ДОРОЖНІХ ВИРОБІВ І ВЗУТТЯ

- виробництво взуття
- шкіряна промисловість

Мал. 6. Легка промисловість світу.

Фактори розміщення підприємств:

- СПОЖИВЧИЙ;
- жіночі трудові ресурси;
- сировинний.

Текстильна промисловість

Посідає провідне місце , виробляє різноманітні тканини. Ще в середині ХХ ст. у сировині явно переважали натуральні волокна, але тепер це здебільшого хімічні. Як наслідок, відбулися територіальні зрушення виробництва у бік хімічних комбінатів.

До того ж деякі індустріально розвинуті країни Західної Європи відмовилися від розвитку на своїй території сировиноємних стадій текстильного виробництва.

ТЕКСТИЛЬНА

ПРОМИСЛОВІСТЬ

**ПЕРВИННА
ОБРОБКА
СИРОВИНИ**

ПРЯДІННЯ

ТКАЦТВО

**ВИБІЛЮВАННЯ,
ФАРБУВАННЯ**

На першій стадії відбувається виготовлення прядива. Це вимагає великих затрат сировини, тому нерідко первинна обробка здійснюється у місцях виробництва сировини на бавовноочисних, льонопереробних, шовкомотальних чи вовномийних фабриках.

Якщо ж усі стадії виробництва тканин поєднуються на одному підприємстві, то воно називається текстильним комбінатом. Існують і підприємства, на яких зосереджено одну або дві стадії виготовлення тканин — це ткацькі, прядильні, прядильно-ткацькі, оздоблювальні чи ткацько-оздоблювальні фабрики.

Провідною галуззю світової текстильної промисловості є бавовняна, далі йдуть — шовкова, вовняна, лляна, конопле-джутова. Із загальної кількості текстильної сировини, що використовується, близько $\frac{2}{3}$ припадає на бавовну, $\frac{1}{5}$ — на хімічні волокна, $\frac{1}{10}$ — на вовну, трохи більше ніж 1,5 % — на льон-довгунець.

Бавовняна промисловість

До найбільших виробників належать:
Китай, США, Індія, Японія, Тайвань, Італія,
Пакистан, республіка Корея, Росія, Єгипет,
Аргентина, Бразилія.

Експортери: Індія, Китай, Пакистан,
Єгипет, США, Гонконг, Тайвань.

Головні імпортери: країни Європи,
Канада, Австралія.

Вовняна промисловість

Найбільші виробники вовняних тканин: Китай, Велика Британія, Італія, Японія, США, Республіка Корея, Німеччина, Франція, Росія. Більшість з цих країн є експортерами вовняних тканин, а основними виробниками й експортерами сировини — Австралія, Нова Зеландія, Китай, Уругвай, Аргентина, ПА.

Основні імпортери — країни Європи та Північної Америки.

Шовкова, льняна і джутова промисловість

Льняна промисловість розвинулась у Китаї, Франції, Білорусі, Україні, Росії, Польщі, країнах Прибалтики, Бельгії, Німеччині, Чехії, Угорщині.

Основні виробники та експортери натурального шовку-сирцю: Китай, Індія, Узбекистан, В'єтнам, Японія, Південна Корея, Росія, Франція, Італія.

Найбільше джутова промисловість розміщена в Індії та Бангладеш на власній сировині, а також у Великобританії на імпортній сировині.

Головні імпортери джутових виробів: США, країни Європи.

Головними виробниками канатних та плетених виробів з абаки (текстильного банану) є Філіппіни, з сизалю — Танзанія, з генекену (вид агави) — Мексика.

Серед регіонів за випуском усіляких тканин лідирує **Азія (понад 40 % світового випуску)**. А серед країн провідні позиції з випуску тканин мають Китай, Гонконг, США, Південна Корея, Тайвань, Індія тощо.

Слід зазначити, що **Китай посідає перше місце у світі за експортом одягу**, обійшовши всі країни ЄС.

Швейна промисловість

Економічно розвинуті країни зазвичай мають також і потужну швейну промисловість: США, Франція, Іспанія, Італія, Німеччина. Великі швейні виробництва мають і країни, що розвиваються - Китай, Індія, В'єтнам, Індонезія. Зважаючи на наявність тут дешевої робочої сили, чимало західних фірм перенесли свої виробництва з Америки і Європи саме сюди.

Газета «*Жэньминьжибао*»

Китайське виробництво одягу переміщається в Південно-Східну Азію. КНР, як і раніше, є найбільшим в світі експортером одягу (частка Китаю 35%). Однак, ця ситуація поступово змінюється. Кожен день в Камбоджі з'являються нові китайські підприємства, майстерні в промисловому парку Пномпеня вже повністю орендовані.

Основними причинами, чому китайські підприємства, зайняті в швейній та текстильній промисловості, переїжджають в Камбоджу, такі: мінімальна заробітна плата в цій країні -80 \$, собівартість оренди заводів дорівнює 1/5 аналогічної вартості в Китаї, одяг, вироблений в Камбоджі, безмитно експортується в ЄС.

Фабрики з пошиття одягу тісно пов'язані кооперацією з великою кількістю підприємств різних галузей сільського господарства, промисловості, сфери послуг. Так, нова модель джинсів може розроблятися в Нью-Йорку, тканину виготовляють у Пакистані, а її розкрій та пошив здійснюватимуть на Мальті. З цієї ж причини значна кількість тропічних країн — Індонезія, Таїланд, Малайзія, В'єтнам, Бангладеш, Пакистан — є провідними світовими виробниками зимового верхнього одягу.

Поступове переміщення з розвинутих країн у країни, що розвиваються, пережила й взуттєво-шкіряна промисловість. Якщо в першій половині ХХ ст. переважну більшість взуття виготовляли в Італії, США, Франції, Німеччині, Великій Британії, то в останні десятиліття лише Італія зберегла свої позиції (350—360 млн пар на рік). Решту країн потіснили Китай, Індія, Бразилія, Іспанія, Португалія, республіка Корея, Польща.

Шкіряне виробництво –

вичинка різних видів і сортів шкір із сирих чи законсервованих шкур. Шкіряне виробництво є одним з найдавніших.

Великими світовими **експортерами** взуття є Італія, Китай, Бразилія, Польща; **імпортерами** — США, Японія, Німеччина, Франція, Велика Британія.

“Экономическая газета”

«...Сегодня в Китае производится от 4,5 до 6 млрд. пар обуви, -более половины ее мирового производства. КНР является также крупнейшим экспортером обуви, кожи и меха. Производство обуви в Китае увеличивается на 20-25% в год. На лучших обувных предприятиях этой страны работают самые современные итальянские и немецкие конвейерные линии, модели создаются при участии итальянских модельеров, применяются высококачественные отечественные и импортные материалы (в основном синтетические кожи из Японии). Поражает быстрая смена ассортимента выпускаемых изделий. Сегодня китайцы могут производить обувь любой сложности и она будет соответствовать европейским стандартам качества...»

Хутрова промисловість

На сьогодні хутрова промисловість переживає спад. Це пов'язано зі значним посиленням руху захисту диких тварин.

З цієї ж причини та для здешевлення готової продукції більшість сучасних хутрових виробів виготовляють із хутра звірів, що вирощені в клітках.

Великими постачальниками на світовий ринок шкірок норки є Фінляндія, чорнобурки - Данія, рядових хутрових виробів - Греція, хутрових виробів високої якості — Італія, Росія, Канада.

**Виробами з овчини, зокрема й дублянками, славляться країни з розвинутим вівчарством — Іспанія, Італія, Туреччина, Афганістан, Іран, Південна Африка, Австралія, Нова Зеландія, Аргентина, Уругвай.
В Україні - Івано –Франківська обл .(м. Тисмениця)**

Легка промисловість України

Текстильна

Швейна

Трикотажна

Шкіряно-
взуттєва

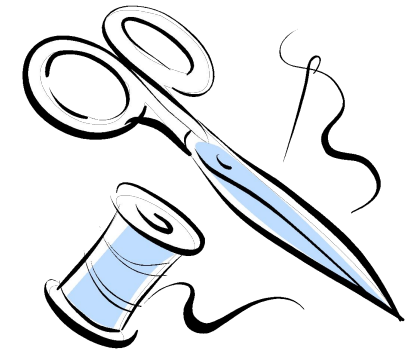
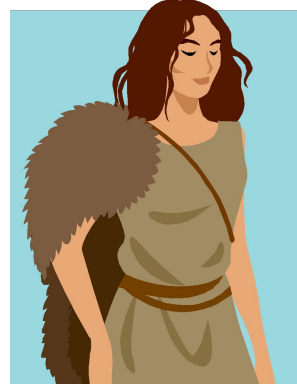
Хутрова

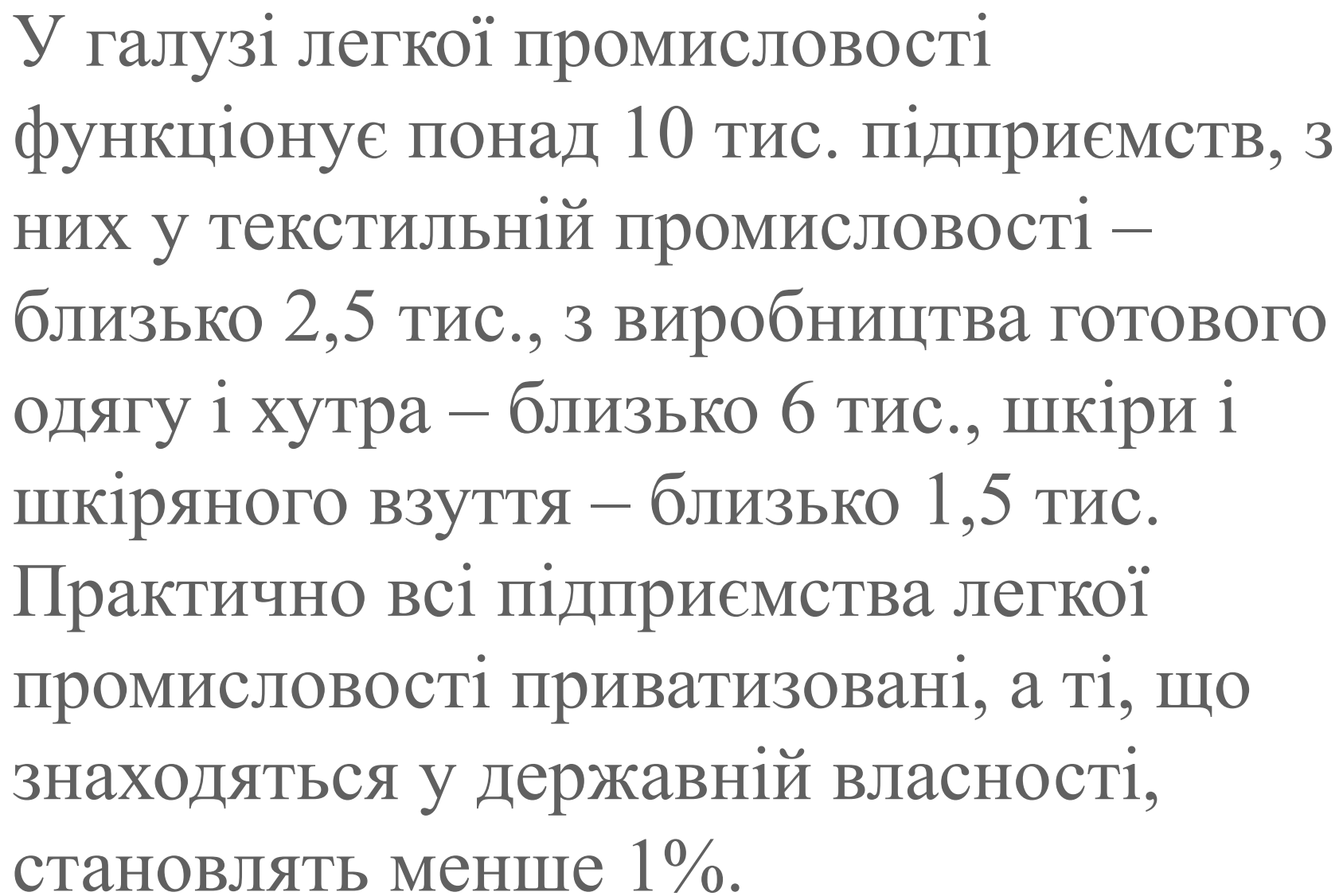
Ляна

Шовкова

Вовняна

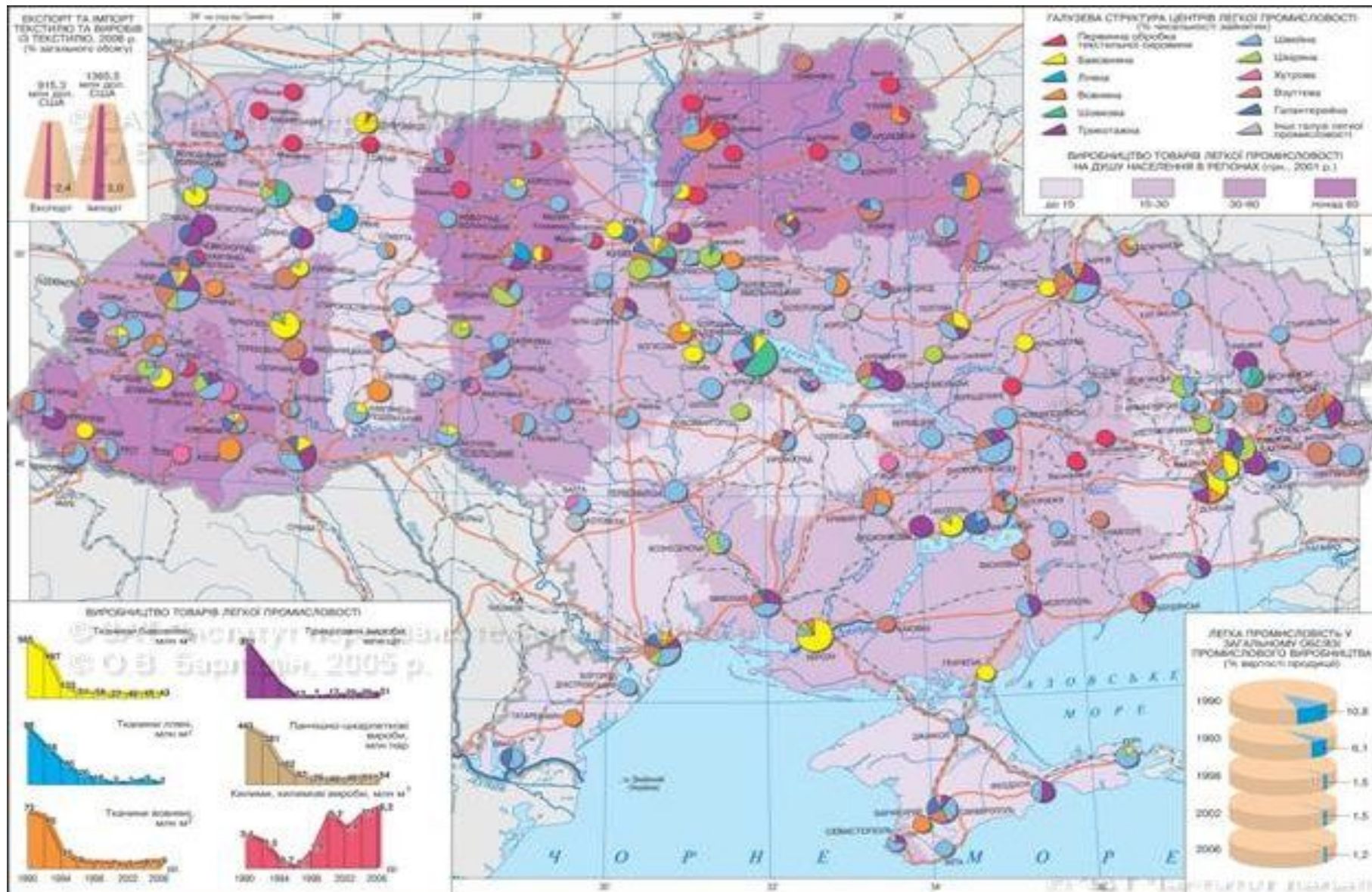
Бавовняна

The background of the slide is a close-up photograph of numerous spools of yarn in various colors, including red, orange, yellow, green, blue, and purple. The spools are arranged in rows, creating a vibrant, textured pattern. The text is overlaid on a white rectangular area in the center of the image.

У галузі легкої промисловості функціонує понад 10 тис. підприємств, з них у текстильній промисловості – близько 2,5 тис., з виробництва готового одягу і хутра – близько 6 тис., шкіри і шкіряного взуття – близько 1,5 тис. Практично всі підприємства легкої промисловості приватизовані, а ті, що знаходяться у державній власності, становлять менше 1%.

Легка промисловість

БАВОВНЯНА

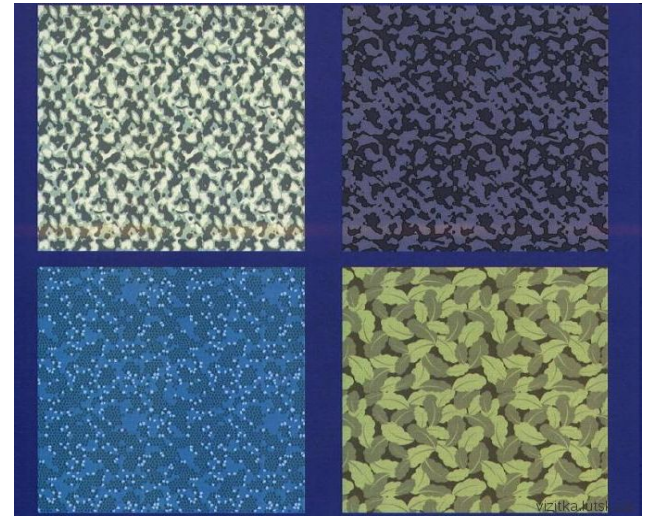

БАВОВНЯНА -
ТЕРНОПІЛЬ,
(БАВОВНЯНИЙ
КОМБІНАТ);

ВОВНЯНА -
ЧЕРНІГІВ
(КАМВОЛЬНО-
СУКОННИЙ
КОМБІНАТ);
ХАРКІВ, СУМИ,
БОГУСЛАВ
(КИЇВСЬКА ОБЛ)

ВОВНЯНА

ШОВКОВА

КИЇВ, ЧЕРКАСИ
(ШОВКОВІ КОМБІНАТИ);

ЛЪНЯНА

РІВНЕНСЬКА,
ЖИТОМИРСЬКА,
ЧЕРНІГІВСЬКА,
СУМСЬКА ОБЛ

Трикотажне виробництво

- У структурі трикотажних виробів переважає виробництво білизни, в'язаних виробів, шкарпеток і панчіх із натуральних та хімічних волокон.
- Орієнтується на споживача та трудові ресурси,
- Розміщується у великих містах: Києві, Харкові, Львові, Житомирі, Ужгороді, Чернівцях, Мелітополі, Червонограді (Львівська обл.)

ШВЕЙНА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Швейна промисловість має повсюдне поширення. Її підприємства є в багатьох містах України, майже в кожному районному центрі. Київ, Львів- модельний бізнес

Нині українська швейна промисловість працює здебільшого на замовлення іноземних фірм, використовуючи нашу дешеву робочу силу. Лівова частка виробленої продукції направляється на експорт.

ШКІРЯНО - ВЗУТТЄВА

Це виробництво та вичинка шкір, виробництво краваток, хусточок, косинок, стрічок, біжутерії, валіз, інших товарів широкого вжитку.

В сучасних умовах внаслідок конкуренції з продукцією інших країн перебуває у стані застою. Обсяги виробництва взуття знизилися у кілька разів.

Найбільші підприємства розміщені у великих містах — Житомирській обл, Одесі, Києві, Харкові, Запоріжжі, Львові. **Орієнтується на споживача і трудові ресурси.**

Основними проблемами легкої промисловості є такі:

- легка промисловість зазнала значного спаду виробництва;
- більша частина підприємств має застарілі обладнання і технологію виробництва;
- вітчизняна сировинна база розвинута слабо (більша частина сировини привозилася з республік колишнього СРСР);
- галузь вимагає значних інвестицій для розвитку та реконструкції;
- продукція легкої промисловості витісняється більш дешевими товарами з Китаю, Туреччини та інших країн;
- необхідна активна державна підтримка вітчизняного товаровиробника.

Перспективи:

- розширення сировинної бази та ліквідація диспропорцій в окремих підгалузях;
- розвиток машинобудування для легкої промисловості;
- відновлення посівів бавовни на півдні України;
- виготовлення целюлози з біологічної маси та її переробка на штучні волокна і нитки;
- розгортання виробництва дубильних речовин;
- організація виробництва поліуретанових композицій для взуттєвої галузі, які й досі імпортується;
- підвищення конкурентоспроможності галузі на основі вдосконалення виробничих відносин, упровадження сучасних технологій, підвищення технічного рівня, продуктивності праці тощо.

Домашнє завдання

1. Параграф 31
2. Підготувати повідомлення:

- Вишивка
- Петриківський розпис
- Писанкарство
- Килимарство
- Ткацтво
- Різьбярство.
- Гончарство
- Плетіння з дерева (лози)
- Обробка каменю
- Ковальство, гутництво

